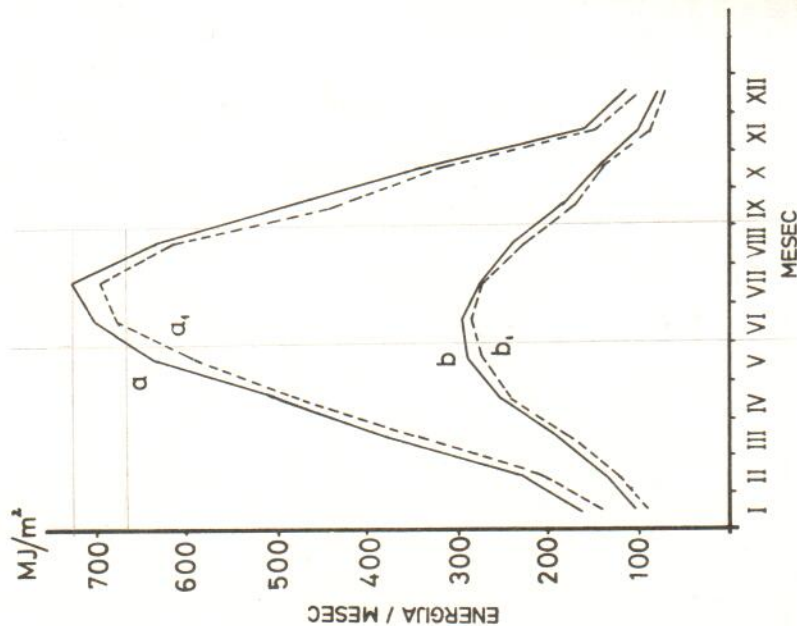

podaci za izračunavanje vrednosti D. Parametar L-D je, očigledno, ugao podnevnog Sunca sredinom meseca.

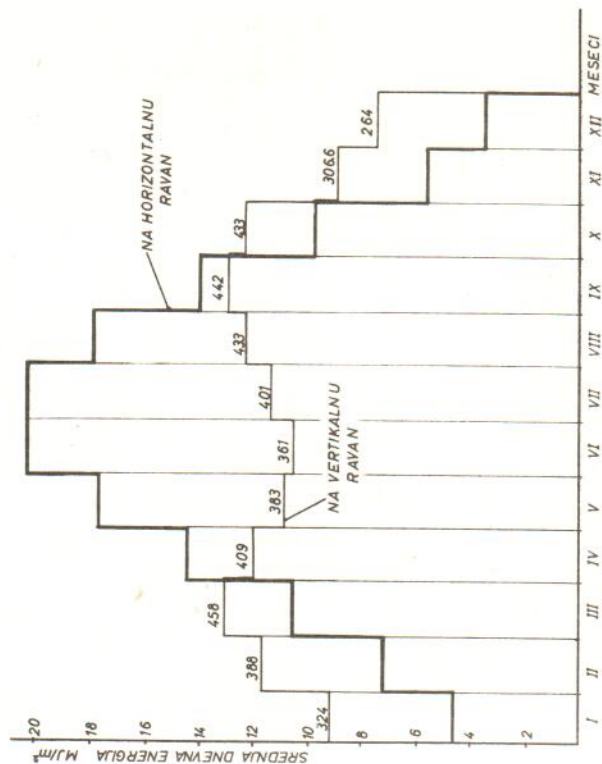
Zatim po dijagramu na sl. 4 odredimo odnos energije koja u toku meseca pada na vertikalnu ravan prema energiji (merenoj) koja pada na horizontalnu ravan. Za određivanje količine energije koja dospeva na druge nagibe koristimo dijagram na sl. 5a, koji daje odnos prema energiji prispeloj na vertikalnu ravan. Ako nas interesuje energija koja pada na vertikalnu ravan, ali pod drugim azimutom (orijentacijom prema jugu), služimo se dijagramom na sl. 5b.

Sl. 6. Raspodela sunčane energije po mesecima za horizontalnu ravan u Beogradu (a i a₁ - ukupna energija, b i b₁ - energija difuznog zračenja, a₁ i b₁ - meteorološka opservatorija; a i b - Zeleno brdo).

Za površine pod nagibom značajno je i zračenje koje se reflektuje od okoline (tzv. albedo). To zračenje je uglavnom difuzno i pada na prijemnu površinu pod raznim uglovima. Intenzitet reflektovanog zračenja zavisi od toga o kakvoj se okolini radi. Za zelene površine koeficijent refleksije iznosi oko 0,2-0,3, tj. oko 20-30 posto Sunčevog zračenja se reflektuje s okolnog tla. Kada je, pak, okolina pokrivena snegom, reflektovano zračenje može da poveća i do 70 posto ukupnu energiju koja pada na nagnutu površinu. Sasvim je, prema tome, u pravu pesnikinja Anica Savić-Rebac kada kaže: „Toplota nežna zrači sa osunčana snega“.

Na sl. 6 prikazan je godišnji hod ukupnog i difuznog zračenja za Beograd, merenog za horizontalnu ravan. Vidimo da u Beogradu na horizontalnu površinu dospeva oko 4,3 puta manje energije u januaru nego u julu. To

Sl. 7a. Srednja dnevna energija Sunčevog zračenja za horizontalnu i vertikalnu ravan u Beogradu. (Brojke uz dijagram za vertikalnu ravan označavaju ukupnu mesečnu energiju u MJ/m².)